

І. М. Римарук

Вісімдесятники

ВІСІМДЕСЯТНИКИ – уведена в літературознавчий обіг умовна назва покоління поетів, прозаїків, критиків, перекладачів, які дебютували у 80-х роках 20 ст., привнісни в українську літературу якісно нові ознаки. Це відмова від спекулят.-утилітар., т. зв. соціальної позиції, підкресл. увага до формотвор., естет. аспектів творчості, концептуал. урбаніст. індивідуалізм, переживання історії як неперерв. процесу й визначал. фактора формування «космо-біо-психологосу народу» (М. Рябчук), пошук нац., родової, особистої ідентичності – в найрізноманітніших формах і жанрах. У 1-й пол. 80-х рр. на сторінках періодики (зокрема, «Літературної України») велася жвава й часто безкомпромісна дискусія про два напрями у вісімдесятництві: «метафоризм» (В. Герасим'юк, Ю. Буряк, І. Римарук, І. Малкович, Ю. Андрухович та ін.) та «сповідальництво» (П. Гірник, В. Герасимчук, С. Чернілевський, М. Тимчак та ін.). Проте час показав безпідставність та вульгарно-соціол. надуманість такого поділу. Дехто з пізніших дослідників (напр., В. Єшкілев) класифікує В. за приналежністю до «традиц.», «модер.» чи «постмодер.» дискурсів, інші вирізняють «перших» та «молодших» В. Дехто вважає домінантою молоді літ-ри 80-х рр. творчість та перформенсну діяльність літ. угруповання [«Бу-Ба-Бу»](#) і оцінюють це явище в діапазоні від «революц. з'яви» до «найбільшого зла». Попри всі літературознавчі версії, серед найяскравіших представників літ. вісімдесятництва – С. Павличко, О. Забужко, В. Неборак, О. Ірванець, П. Мідянка, В. Медвідь, Є. Пашковський, І. Маленький, К. Москалець, В. Цибулько, а також письменники, віднесені окремими критиками до «пізніх сімдесятників»: Н. Білоцерківець, Т. Федюк, А. Кичинський та ін., які формально дебютували у 70-х рр., проте за всіма типол. ознаками належать до В.

Рекомендована література

1. Римарук І. Вісімдесятники. Антологія нової української поезії. Едмонтон, 1990.

Бібліографічний опис:

Вісімдесятники / І. М. Римарук // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-34738>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).